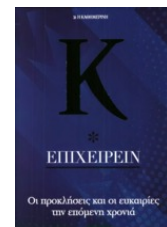
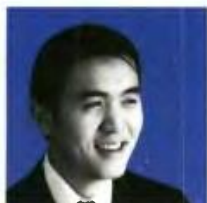

Περιεχόμενα

1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΥΨΗΛΟ...	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 09/01/2022 σελ.265,266,268
2. ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΣΤΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ	REAL NEWS 09/01/2022 σελ.4
3. ΔΥΣΚΟΛΗ ΕΞΙΣΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΙΚ Η...	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ 09/01/2022 σελ.1,5
4. ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 09/01/2022 σελ.26
5. Η ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ ΣΥΡΡΙΚΝΟΥΤΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΣ ΚΑΙ...	ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 09/01/2022 σελ.1,31
6. ΕΝΦΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ	ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 09/01/2022 σελ.1,26,27
7. ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ	ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 09/01/2022 σελ.41
8. ΣΥΡΡΙΚΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΩΝ ΝΕΩΝ	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 09/01/2022 σελ.1,33

Κ·ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

ΝΤΕΝΙΣ ΞΕΝ

Διευθυντής στον οίκο αξιολόγησης **Scope Ratings** και επικεφαλής αναλυτής για την Ελλάδα.

Δημογραφικό και υψηλό χρέος οι μεγάλες προκλήσεις για την Ελλάδα

Καθοριστική για τη διατήρηση των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας είναι η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, καθώς, αν και μεσοπρόθεσμα η δυναμική της είναι ισχυρή, στο μακροπρόθεσμο διάστημα είναι αρκετά χαμηλή, όπως τονίζει ο Ντένις Ξεν, διευθυντής στον οίκο αξιολόγησης Scope Ratings και επικεφαλής αναλυτής για την Ελλάδα.

Η Ελλάδα έχει επιδείξει ισχυρή ανάκαμψη από τη σοβαρή κρίση της Covid-19, η οποία έπληξε ιδιαίτερα σκληρά την οικονομία, δεδομένης της εξάρτησης από τον τουρισμό και τις ταξιδιωτικές υπηρεσίες. Ωστόσο, η διατήρηση της (τρέχουσας) ισχυρής ανάκαμψης εξαρτάται από την επιδίωξη των μεταρρυθμίσεων στον οικονομικό και τραπεζικό τομέα, προκειμένου να αυξηθεί η δυναμική της οικονομικής ανάπτυξης, χωρίς την οποία ένα αυξημένο απόθεμα δημόσιου χρέους θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει συνεχή ενδεχόμενο κίνδυνο κατά τις φάσεις διεθνών πέσεων.

Αναμένουμε ότι η ελληνική οικονομία θα αναπτυχθεί γύρω στο 8,6% το 2021 –πολύ πιο γρήγορα και έντονα από ό,τι για τη ζώνη του ευρώ στο σύνολό της– πριν επιβραδυνθεί στο 3,5% φέτος. Η συσσωρευμένη εγχώρια ζήτηση μετά τις αναγκαστικές αποταμιεύσεις που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της κρίσης, η καλάρωση των σχετικών με την πανδημία περιορισμών στην Ελλάδα και σε ολόκληρη την Ευρώπη με την επιστροφή της κινητικότητας στους τομείς των υπηρεσιών, καθώς και η συνεχιζόμενη εξαιρετικά υποστηρικτική πολιτική της ΕΚΤ παράλληλα με τα σημαντικά δημοσιονομικά κίνητρα, ήδη υποστηρίζουν την ανάκαμψη του συστήματος. Ακόμη, οι πρώτες εισροές χρηματοδότησης από

την Ε.Ε. παρέχουν επίσης σημαντική στήριξη στην οικονομία.

Μεσοπρόθεσμα, βλέπουμε την ελληνική οικονομία να αναπτύσσεται με ρυθμούς της τάξης του 1,7% ετησίως την περίοδο 2023-26, με τη βοήθεια των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από την Ε.Ε. –οι οποίες, συνολικά, ξεπερνούν εύκολα τις σωρευτικές ελληνικές δημόσιες επενδύσεις τα προηγούμενα πέντε χρόνια. Εδώ θα πρέπει να αναγνωρίσουμε, επιπλέον, το καλό ιστορικό της οικονομίας όσον αφορά την απορρόφηση κονδυλίων της Ε.Ε. Η Ελλάδα κατέλαβε τη δεύτερη θέση στην ενεργοποίηση των ταμείων συνοχής της Ε.Ε. κατά την πολυετή δημοσιονομική περίοδο 2014-2020. Φυσικά, η ανάκαμψη του τομέα των τουριστικών υπηρεσιών –ο οποίος αντιπροσώπευε το 27% του ΑΕΠ πριν από την κρίση– και μετά από μια καλύτερη από την αναμενόμενη καλοκαιρινή σεζόν του 2021, θα μπορούσε σίγουρα να βοηθήσει δίνοντας έναν βαθμό ώθησης στην ανάκαμψη τα επόμενα χρόνια.

Ωστόσο, η Score εκτιμά πως η μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή δυναμική της Ελλάδας θα είναι πολύ πιο μέτρια, στο 1% ετησίως, καθώς περιορίζεται από τη σημαντική συρρίκνωση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας, με τον τελευταίο να μειώνεται περίπου κατά 0,7% ετησίως την περίοδο 2021-26, ενώ το βάρος του χρέους αποτελεί μια μακροχρόνια πρόκληση, με την Ελλάδα να έχει τον υψηλότερο δείκτη χρέους της γενικής κυβέρνησης μετά από αυτόν της Ιαπωνίας μεταξύ των 36 χωρών, παρακολουθεί ο οίκος.

Οι δαπάνες για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της κρίσης στη δημόσια υγεία και για την αύξηση της μεσοπρόθεσμης ανάπτυξης αντιστοιχούν σε εκτιμώμενο ονομαστικό έλλειμμα το 2021 στο 10% του ΑΕΠ, μετά το έλλειμμα 9,7% του ΑΕΠ το 2020. Ωστόσο, αυτό το έλλειμμα φαίνεται να μετριάζεται ως το 2022 στο 5,3% του ΑΕΠ, πριν υποχωρήσει στο 3% ως το 2024.

Το χρέος της γενικής κυβέρνησης εκτιμάμε πως θα μειωθεί ελαφρώς το 2021, στο 202,7% του ΑΕΠ από το ιστορικό υψηλό του 206,63% το 2020, υποστηριζόμενο από τη σημαντική οικονομική ανάκαμψη. Στη συνέχεια θα υποχωρήσει στο 189,4% ως το 2026, αλλά αυτό το επίπεδο πρέπει να ληφθεί υπόψη, καθώς θα παραμείνει σημαντικά πάνω από το 180,5% που ήταν το 2019.

ΑΝΑΛΥΤΕΣ

Η πρόοδος που έχει συντελεστεί στην Ελλάδα αντικατοπτρίζεται στις αξιολογήσεις μας, καθώς από το 2017 έχει αναβαθμιστεί κατά πέντε βαθμίδες.

Τα «κλειδιά» για ταχύτερη οικονομική ανάκαμψη

Η βιώσιμη οικονομική ανάκαμψη εξαρτάται από την αντιμετώπιση των υπολειπόμενων διαρθρωτικών οικονομικών αδυναμιών της Ελλάδας. Η μακροπρόθεσμη δυναμική της ανάπτυξης της Ελλάδας συγκαταλέγεται μεταξύ των πιο μέτριων στην ευρωζώνη – κάτι που αντανακλά την ανεπαρκή πραγματική ανάπτυξη, καθώς και το ιστορικό χαμηλού πληθωρισμού, με τον ΔΤΚ να κινείται κατά μέσο όρο στο -0,2% ετησίως την τελευταία δεκαετία. Έπειτα από μια απότομη αρχική ανάκαμψη από το σοκ που προκάλεσε η πανδημία, η μέτρια δυναμική της ανάπτυξης είναι βέβαιο ότι θα βλάψει την οικονομία μακροπρόθεσμα, εκτός κι αν διορθωθούν αυτοί οι διαρθρωτικοί περιορισμοί. Αυτό σχετίζεται, για παράδειγμα, με την ενίσχυση της οικονομικής διαφοροποίησης, τη μείωση της ακαμψίας της αγοράς εργασίας, την τόνωση των χαμηλών επενδύσεων, την εξισορρόπηση της υψηλής τελικής κατανάλωσης σε σχέση με το διαθέσιμο εισόδημα και τη μείωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του ιδιωτικού τομέα.

Επιπλέον, η ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης θα μπορούσε να υποστηριχθεί με περαιτέρω μείωση της υψηλής ανεργίας (στο 13,9% τον Σεπτέμβριο), αν και τα επίπεδα έχουν υποχωρήσει από την κορυφή του Ιουνίου του 2020 (17,6%). Η ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και ο περιορισμός των αυξημένων δαπανών για συντάξεις και μισθούς του δημόσιου τομέα (πάνω από τους μέσους όρους της ζώνης του ευρώ) είναι περαιτέρω παράγοντες που απαιτούν προσοχή, παρόλο που έχουν ήδη καταβληθεί ουσιαστικές προσπάθειες για τη βελτίωση της εισπραξης φόρων. Η ενίσχυση του εξωτερικού τομέα, η αναγνώριση των διαρθρωτικών ελλειμμάτων του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της Ελλάδας –τα οποία βλέπουμε να μετριάζονται από τα αυξημένα επίπεδα του 2020 του 6,6% του ΑΕΠ, αλλά παρ' όλα αυτά παραμένουν σημαντικά στο 3,4% έως το 2026– είναι ένας άλλος παράγοντας που θα μπορούσε να στηρίξει την εξωτερική ανταγωνιστικότητα και την ανάκαμψη.

Θα πρέπει να έχουμε υπόψη ότι η ελληνική οικονομία παραμένει κατά 27% μικρότερη από ό,τι ήταν πριν από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Ωστόσο, η σοβαρότητα των οικονομικών απειλών που υπέστη η Ελλάδα κατά το παρελθόν

υποδηλώνει επίσης τη σημασία της οικονομικής δυναμικής που θα μπορούσε να απελευθερωθεί.

Το υψηλό επίπεδο του ελληνικού χρέους φυσικά αφήνει την κυβέρνηση ευάλωτη σε κάποιο σοκ στις διεθνείς αγορές, καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μειώνει την έκτακτη στήριξη που εφάρμοσε λόγω της πανδημίας. Ωστόσο το γεγονός ότι η ΕΚΤ διαβεβαίωσε συνεχή ευελιξία των αγορών περιουσιακών στοιχείων, ιδίως σε περιόδους κατά τις οποίες οι αγορές βρίσκονται υπό πίεση, είναι θετικό για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους.

Από την κρίση χρέους, στα πρόθυρα του Grexit και στο σοκ της πανδημίας

Η ελληνική οικονομία έχει βιώσει μια ταραχώδη πορεία την τελευταία δεκαετία, με την κρίση κρατικού χρέους, την κρίση του 2014-2015 και τον κίνδυνο του Grexit, και πιο πρόσφατα, την Covid-19. Σε αυτό το διάστημα, οι κυβερνήσεις ήρθαν και παρήλθαν, υπήρξαν πολλά προγράμματα οικονομικής προσαρμογής και η μεταμνημονιακή επιτήρηση, αλλά, μέσα από όλα αυτά, η Ελλάδα έχει υιοθετήσει και διατηρήσει σημαντικές μεταρρυθμίσεις και έχει βιώσει «σκληρή θεραπεία» όλα αυτά τα χρόνια. Η αναμενόμενη έξοδος της Ελλάδας το 2022 από το πλαίσιο της μεταμνημονιακής εποπτείας που συνδέεται με την ελάφρυνση του χρέους της ΕΕ, αντιπροσωπεύει ένα άλλο βήμα προς την κατεύθυνση της μακροπρόθεσμης «κανονικότητας».

Το πόσο μακριά έχει φτάσει η Ελλάδα αντιπροσωπεύεται με παρόμοιο τρόπο από την πορεία των αξιολογήσεών μας, σύμφωνα με την οποία έχουμε οδηγήσει τις αναβαθμίσεις της Ελλάδας από το Β- στο ΒΒ+ (αναβάθμιση πέντε βαθμίδων) μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, από το 2017. Σήμερα, η Ελλάδα απέχει μία βαθμίδα από την επιστροφή στην επενδυτική βαθμίδα, με βάση τη Score. Φυσικά, υπάρχουν κίνδυνοι σε αυτή τη θετική τροχιά και μια αβεβαιότητα έχει να κάνει και με το πολιτικό σκηνικό και το τι μπορεί να συμβεί μετά τις εκλογές του 2023. Η μεταρρυθμιστική δυναμική και η ενίσχυση της σχέσης με τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. έχουν ενισχυθεί από την πολιτική σταθερότητα στη χώρα από το 2019. Οποιαδήποτε επιστροφή σε ένα πιο ταραχώδες παρελθόν της ελληνικής πολιτικής και η οπισθοδρόμηση στις μεταρρυθμίσεις θα

1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΥΨΗΛΟ ΧΡΕΟΣ ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ...

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/01/2022

Σελίδα: 268

ΑΝΑΛΥΤΕΣ

Η βιώσιμη οικονομική ανάκαμψη εξαρτάται από την αντιμετώπιση των υπολειπόμενων διαρθρωτικών οικονομικών αδυναμιών της Ελλάδας.

χθεί πιο ανθεκτική σε μελλοντικές κρίσεις, εάν χρειαστεί. Οποιαδήποτε πρόσθετη μεταρρύθμιση της αρχιτεκτονικής της πολιτικής της ΕΚΤ προς όφελος της ενισχυμένης ευελιξίας και της υποστήριξης σε περιόδους αποτυχίας της αγοράς θα μπορούσε να μειώσει περαιτέρω τα σημεία συμφορήσης που έχουν βλάψει τις λειτουργίες του δανειστή έσοχης ανάγκης της ΕΚΤ, στηρίζοντας τα κόστη δανεισμού των πιο αδύναμων χωρών της περιοχής, όπως η Ελλάδα.

Επίσης, εάν η δημοσιονομική εξυγίανση και η οικονομική ανάκαμψη οδηγήσουν σε μια ισχυρή και διατηρήσιμη πτωτική τροχιά του χρέους, αυτό συμβάλλει σε μια αναβάθμιση της αξιολόγησης. Παρατηρούμε ήδη μια τέτοια πτωτική τροχιά χρέους. Ωστόσο, μέχρι στιγμής η μείωση του χρέους το 2021 οφείλεται περισσότερο στην κλίμακα της ανάκαμψης της παραγωγής μετά την κρίση και όχι σε διαρθρωτικούς παράγοντες. Παραμένει ένα ερώτημα κατά πόσο θα μπορούσαν να βελτιωθούν σημαντικά τα δημοσιονομικά ελλείμματα τα επόμενα χρόνια, πόσο ισχυρό μπορεί να εμφανιστεί το πλαίσιο δημοσιονομικής πολιτικής της Ελλάδας μετά την έξοδο από την εποπτεία και εάν η μείωση του δημόσιου χρέους τα επόμενα χρόνια αποδειχθεί αρκετά σημαντική.

Παράλληλα, εάν περιοριστούν οι διαρθρωτικές οικονομικές και εξωτερικές ανισορροπίες, αυξάνοντας τη μεσοπρόθεσμη αναπτυξιακή δυναμική και ενισχύοντας τη μακροοικονομική βιωσιμότητα, αυτό θα μπορούσε να υποστηρίξει τις προοπτικές αξιολόγησης.

Και, τέλος, εάν περιοριστούν οι κίνδυνοι του τραπεζικού τομέα, ενισχύοντας την παροχή πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα.

Τα μεγάλα βήματα των ελληνικών τραπεζών και τα «αγκάθια»

Υπογραμμίζουμε τη σημασία της συνεχιζόμενης μείωσης του υψηλού επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων δανείων στους ισολογισμούς των εγχώριων τραπεζών, αν και αναγνωρίζουμε τη σημαντική πρόοδο που έχει πράγματι σημειωθεί πρόσφατα. Τα NPEs παραμένουν υψηλά – στο 21,3% των συνολικών δανείων στο α' εξάμηνο του 2021–, αλλά έχουν μειωθεί σημαντικά σε σύγκριση με το 40% στο τέλος του 2019. Ωστόσο, ένα εξαιρετικά υψηλό επίπεδο NPEs επιβαρύνει την κερδοφορία του τραπεζικού συστήματος και

τις ικανότητες των ελληνικών τραπεζών να χρηματοδοτήσουν μια ισχυρή ανάκαμψη.

Η Τράπεζα Πειραιώς, η Alpha Bank και η Εθνική Τράπεζα έχουν προβεί σε σημαντικές ενέργειες για τη βελτίωση των δεικτών κεφαλαίου. Ωστόσο, για τον κλάδο στο σύνολό του, οι δείκτες κεφαλαίου Tier 1 έχουν μειωθεί στο 13,0% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων στο δεύτερο τρίμηνο του 2021 από 16,4% το τέταρτο τρίμηνο του 2019, λόγω της χαμηλής κερδοφορίας και της κακής ποιότητας του ενεργητικού. Σύμφωνα με το δυσμενές σενάριο στα stress tests της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, οι δείκτες βασικού κεφαλαίου των τριών από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες της Ελλάδας μειώθηκαν στο 8% ή χαμηλότερα – ένδειξη της παρατεταμένης ευπάθειας του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Επίσης, το υψηλό μερίδιο αναβαλλόμενων φορολογικών πιστώσεων στους τραπεζικούς ισολογισμούς, η αύξηση των θέσεων των τραπεζών στα ελληνικά κρατικά ομόλογα, τα μερίδια του κράτους στα μετοχικά κεφάλαια των τραπεζών καθώς και οι εγγυήσεις που παρασχέθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου «Ηρακλής» υποδηλώνουν επίσης σύμφωνη της ήδη στενής σχέσης μεταξύ κράτους και τραπεζών. Με άλλα λόγια, οποιαδήποτε μελλοντική αδυναμία στο τραπεζικό σύστημα θα μπορούσε να «χτυπήσει» την πιστοληπτική ικανότητα του κράτους και το αντίστροφο. Αυτή είναι μια εξελισσόμενη πρόκληση.

Ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν θέλουμε να υποτιμήσουμε τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί τα τελευταία χρόνια, και εάν ο δείκτης NPEs υποχωρήσει σε μονοψήφια επίπεδα το 2022, όπως είναι και ο στόχος, αυτό θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει ένα άλλο σημαντικό βήμα προς την «κανονικότητα» όσον αφορά το τραπεζικό σύστημα. ■

Καταληκτική ημερομηνία

ΤΟ ΘΕΜΑ

Σύμφωνα με πληροφορίες, η καταληκτική ημερομηνία για τα πιστοποιητικά θα είναι μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του Φεβρουαρίου, με επικρατέστερη την Κυριακή 13 Φεβρουαρίου. Αυτό σημαίνει πως, από τότε και μετά, όσοι δεν έχουν κάνει την αναμνηστική δόση θα χάνουν το πιστοποιητικό τους και θα θεωρούνται ουσιαστικά ανεμβολίαστοι

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΙΑΔΗΜΑ**
g.siadimas@realnews.gr

«Κόφιτ» στο πιστοποιητικό εμβολιασμού για όσους έχουν κάνει μόνο τις δύο δόσεις ετοιμάζεται να βάλει η κυβέρνηση, προχωρώντας, έστω και έμμεσα, στην υποχρεωτικότητα της τρίτης δόσης. Με την αύξηση των εμβολιαστικών ρυθμών σε ό,τι αφορά τόσο την πρώτη δόση όσο και την τρίτη, την περαιτέρω ενίσχυση του συστήματος Υγείας αλλά και νέα στοχευμένα μέτρα, εάν χρειαστούν, η κυβέρνηση επιδιώκει να κερδίσει τη μάχη με την πανδημία.

Την ώρα που τα κρούσματα της μετάλλαξης «Ομικρον» αυξάνονται καθημερινά, στο κυβερνητικό επιτελείο επεξεργάζονται μια σειρά από μέτρα. «Κλειδί» στον όλο σχεδιασμό είναι ο εμβολιασμός και, κυρίως, η τρίτη δόση, αφού οι ειδικοί υποστηρίζουν ότι προστατεύει από την «Ομικρον».

Σε αυτό το πλαίσιο: **■** Έχει ήδη «κλειδώσει» η λήξη της ισχύος του πιστοποιητικού εμβολιασμού στους επτά μήνες, όπως είχε αποκαλύψει η Realnews από τα μέσα Δεκεμβρίου. Εάν κάποιος δεν έχει κάνει την τρίτη δόση μέχρι το όριο των επτά μηνών από τη δεύτερη δόση, τότε αυτομάτως θα χάνει το πιστοποιητικό που αποτελεί διαβατήριο για μια σειρά από δραστηριότητες, όπως το να μπορεί να εισέλθει σε χώρους εστίασης, κινηματογράφους, θέατρα και γυμναστήρια, ενώ θα χρειάζεται rapid test για να ψωνίσει σε εμπορικά καταστήματα και να ταξιδέψει.

Στο υπουργείο Υγείας επεξεργάζονται ήδη τα στοιχεία του εμβολιαστικού συστήματος και ακόμα και τα επόμενα 24ωρα αναμένονται ανακοινώσεις για το μέχρι πότε θα μπορεί κάποιος να κάνει την αναμνηστική δόση για να μη χάσει το πιστοποιητικό εμβολιασμού. Ουσιαστικά, βλέπουν πότε το σύστημα μπορεί να ανοίξει για όλους τους δικαιούχους της τρίτης δόσης, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να κλείσουν το ραντεβού τους πριν μελετήσει «κόφιτ» και χάσουν το πιστοποιητικό τους.

Σύμφωνα με πληροφορίες, η καταληκτική ημερομηνία θα είναι μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του Φεβρουαρίου, με επικρατέστερη την Κυριακή 13 Φεβρουαρίου.

Αυτό σημαίνει πως από τότε και μετά όσοι δεν έχουν κάνει την αναμνηστική δόση θα χάνουν το πιστοποιητικό τους και θα θεωρούνται ουσιαστικά ανεμβολίαστοι.

Να σημειωθεί πως οι πολίτες ηλικίας 60 και άνω από τις 13 Δεκεμβρίου του 2021, εάν δεν είχαν κάνει την αναμνηστική δόση, έκαναν τα σφέλη του πιστοποιητικού εμβολιασμού.

■ Πάνω στο τραπέζι πάντα είναι και η επέκταση της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού σε πληθυσμιακές ομάδες, με το βλέμμα να είναι στραμμένο κυρίως στους πολίτες ηλικίας 50 και άνω, χωρίς να αποκλείεται η απευθείας υποχρεωτικότητα για τους πολίτες 40 και άνω ανάλογα με την επιδημιολογική κατάσταση.

Στο κυβερνητικό επιτελείο παρακολουθούν όλα τα εμβολιαστικά δεδομένα ανά ηλικιακή ομάδα πριν λάβουν τις τελικές αποφάσεις. Μάλιστα, το τελευταίο διάστημα τα ραντεβού για την πρώτη δόση, ειδικά στην ηλικιακή ομάδα 50-59, που είναι πλέον πιο ευάλωτη στον ιό, έχουν αυξηθεί και οι όποιες αποφάσεις μπορεί να καθυστερήσουν.

Παράλληλα, τα υπολογιστικά μοντέλα δείχνουν πως, μετά την κορύφωση των κρουσμάτων της «Ομικρον», που αναμένεται να ξεκινήσει ακόμα και από τα τέλη της εβδο-

μάδας που έρχεται, θα υπάρξει και άμεση πτώση. Εάν το σενάριο επιβεβαιωθεί, τότε θα είναι καλύτερη και η επιδημιολογική κατάσταση. Σε διαφορετική περίπτωση, ένα από τα όπλα της κυβέρνησης μπορεί να είναι και η επέκταση της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού. Κάτι τέτοιο ενδέχεται να αποφασιστεί από τις αρχές Φεβρουαρίου για τις ηλικίες από 50 ή 40 και άνω και θα εφαρμοστεί με βάση το μοντέλο του διοικητικού προστίμου 100 ευρώ κάθε μήνα για όσους δεν εμβολιαστούν.

Πάντως, οι πολίτες των 60 και άνω έχουν τη δυνατότητα να κάνουν την πρώτη δόση μέχρι τις 16 Ιανουαρίου, ειδικά αν θα πληρώνουν «πέναλι» 100 ευρώ κάθε μήνα. Ηδη, από τους 520.000 που δεν είχαν εμβολια-

στεί όταν είχε ανακοινωθεί η υποχρεωτικότητα, πάνω από 200.000 έχουν κάνει την πρώτη δόση ή έχουν κλείσει ραντεβού.

Επαναξιολόγηση

Βέβαια, η κυβέρνηση έχει και άλλα εργαλεία για την ανάσχεση του ιού. Αλλωστε, τα επόμενα 24ωρα αναμένεται η επαναξιολόγηση της κατάστασης από τους ειδικούς, η οποία θα καθορίσει το αν θα αλλάξει το ωράριο λειτουργίας σε εστίαση και το τι θα γίνει με τη μουσική, τους χώρους διασκέδασης, σκάμα και τα γήπεδα. Εάν οι δείκτες δεν δείχνουν αποκλι-

Τι αηλιάζει στα πιστοποιητικά εμβολιασμού

Τα μέτρα που επεξεργάζονται στην κυβέρνηση προκειμένου να ενισχυθούν οι εμβολιαστικοί ρυθμοί

μάκρως, το καθεστώς λειτουργίας που ισχύει τυπικά έως τις 16 Ιανουαρίου δεν θα αλλάξει τουλάχιστον για δύο εβδομάδες, ενώ, αν κριθεί αναγκαίο, μπορεί να υπάρξουν και άλλες παρεμβάσεις, όπως για παράδειγμα η αλλαγή του ωραρίου.

Ενίσχυση

Ανεξάρτητα από το τι δείχνουν τα μοντέλα, στο υπουργείο Υγείας, με προσωπικές ενέργειες του **Θάνου Πλεύρη**, προχώρησαν σε συμφωνία με τις ιδιωτικές κλινικές για να ενισχυθεί το σύστημα Υγείας, που για περισσότερους από 21 μήνες είναι στην πρώτη γραμμή της μάχης με την πανδημία.

Μετά τη συμφωνία του υπουργού Υγείας με τις ιδιωτικές κλινικές, θα διατεθούν περίπου 2.000 κλίνες. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, 800 απλά κρεβάτια θα δοθούν για περιστατικά κορωνοϊού σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Θεσσαλία και πάνω από 700 απλές κλίνες για τον COVID περιστατικά. Παράλληλα, περίπου 200 ΜΕΘ του ιδιωτικού τομέα θα διατεθούν στο ΕΣΥ. Ο υπουργός Υγείας ήταν ξεκάθαρος: αν κάποια κλινική δεν συμμετάσχει στο σχεδιαζόμενο επιχειρησιακό πλάνο, θα διακοπεί και η συμβαση με τον ΕΟΠΥΥ.

3. ΔΥΣΚΟΛΗ ΕΞΙΣΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΙΚ Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΝΦΙΑ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/01/2022

Σελίδα: 1

Δύσκολη εξίσωση για το ΥΠΟΙΚ η διαμόρφωση του νέου ΕΝΦΙΑ

Η ενσωμάτωση του συμπληρωματικού φόρου στον συνολικό προβληματίζει

Η ενσωμάτωση του συμπληρωματικού φόρου στο σύνολο του ΕΝΦΙΑ, σε συνδυασμό με τις αυξημένες αντικειμενικές αξίες στις περισσότερες περιοχές, μετά την αναπροσαρμογή τους, διαμορφώνουν μια δυσεπίλυτη εξίσωση με δύο... αγνώστους για το οικονομικό επιτελείο στη διαμόρφωση του νέου ΕΝΦΙΑ, δεδομένου ότι το ζητούμενο είναι η αναδιάρθρωση του

φόρου με δημοσιονομικά ουδέτερο αποτέλεσμα και η αποφυγή επιβαρύνσεων σε μικρές και μεσαίες περιουσίες. Οι απαντήσεις που αναζητεί το ΥΠΟΙΚ αποτελούν και τον βασικό λόγο που ο νέος ΕΝΦΙΑ δεν παρουσιάστηκε τον Δεκέμβριο. Η αρμόδια επιτροπή αναζητεί τη λύση στις ριζικές αλλαγές στα κλιμάκια και στους συντελεστές του φόρου. Σελ. 5

Γόρδιος δεσμός ο νέος ΕΝΦΙΑ για την κυβέρνηση

Οι υψηλότερες αντικειμενικές αξίες, σε συνδυασμό με την ενσωμάτωση του συμπληρωματικού φόρου, οδηγούν σε στρεβλώσεις

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Σε γόρδιο δεσμό εξελίσσεται ο νέος ΕΝΦΙΑ, καθώς η μετατροπή του συμπληρωματικού φόρου σε φόρο επί του συνόλου των ακινήτων δημιουργεί προβλήματα στην αρμόδια επιτροπή, η οποία έχει κληθεί να βρει την άκρη χωρίς να προκύψουν νέες επιβαρύνσεις για το μεγαλύτερο τμήμα των ιδιοκτητών. Μάλιστα, οι νέες αυξημένες αντικειμενικές αξίες στις περισσότερες περιοχές της χώρας, σε συνδυασμό με την ενσωμάτωση του συμπληρωματικού φόρου, οδηγούν σε στρεβλώσεις και καταργούν το πνεύμα της αναδιάρθρωσης, δηλαδή την εξασφάλιση ομοιόμορφης αντιμετώπισης όλων των περιοχών και κοινωνικών δικαιουσύνων.

Επί της ουσίας, η αναδιάρθρωση του ΕΝΦΙΑ με δημοσιονομικά ουδέτερο αποτέλεσμα και η αποφυγή επιβαρύνσεων σε μικρές και μεσαίες περιουσίες είναι τα δύο ζητούμενα που αναζητεί λύσεις η αρμόδια επιτροπή, η οποία από τις αρχές του φθινοπώρου έχει δοκιμάσει διάφορα σενάρια χωρίς ουσιαστικά αποτελέσματα.

Οι ανωτέρω λόγοι ματαιώσαν την ανακοίνωση του νέου ΕΝΦΙΑ τον περασμένο Δεκέμβριο, όπως αρχικά είχε ανακοινωθεί και πλέον εκτιμάται ότι η επιτροπή θα είναι έτοιμη τον Φεβρουάριο.

Αυτό σημαίνει ότι στην προσεχή 13η μεταμνημονιακή αξιολόγηση η κυβέρνηση δεν θα μπορέσει να ενημερώσει τους θεσμούς για την εξέλιξη του νέου φόρου στα ακίνητα, με το οικονομικό επιτελείο να μεταθέτει διαρκώς την υποχρέωση αυτή.

Πάντως, ανώτατο στέλεχος του οικονομικού επιτελείου υποστηρίζει ότι παρά τα προβλήματα η συντριπτική πλειονότητα δεν θα πληρώσει περισσότερα, αλλά αντίθετα θα έχει μειωμένο λογαριασμό.

Περισσότερα κλιμάκια

Σύμφωνα με πληροφορίες, το σενάριο που προέβλεπε την αναμόρφωση του ΕΝΦΙΑ, με την εισαγωγή κλιμάκας ανάλογης φιλοσοφίας με αυτήν του ΦΜΑΠ, δηλαδή την κλιμάκωση του φόρου ανάλογα με την αξία του ακινήτου, εγκαταλείφθηκε καθώς δημιουργούσε στρεβλώ-

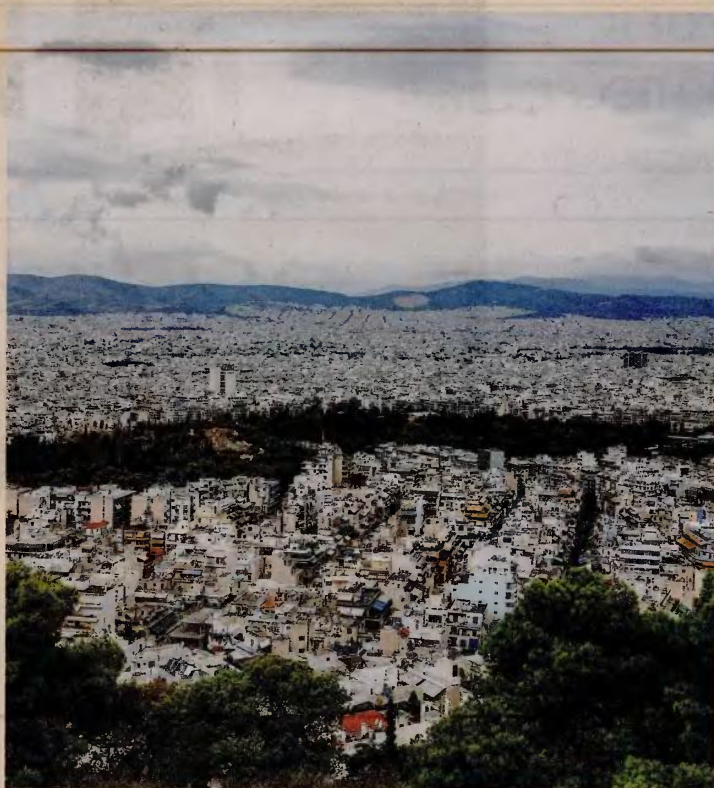
σεις, κυρίως στα μεσαία και υψηλής αξίας ακίνητα. Το σενάριο που φαίνεται να καταλήγουν οι επιτροπές προβλέπει ριζικές αλλαγές στα κλιμάκια και τους συντελεστές του φόρου, για να καλυφθούν οι μεγάλες αυξήσεις σε ορισμένες περιοχές της χώρας, κυρίως των μεγάλων αστικών κέντρων. Για παράδειγμα, στην Αργυρούπολη η ανώτερη τιμή ζώνης εκτοξεύτηκε από 1.600 ευρώ σε 2.350 ευρώ, ενώ στη Δάφνη η κατώτατη τιμή αυξήθηκε από τα 1.000 ευρώ στα 1.750. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να προστεθούν αρκετά κλιμάκια προκειμένου οι ιδιοκτήτες στις ανωτέρω περιοχές να μην πληρώσουν υψηλότερο ΕΝΦΙΑ.

Η κατώτατη τιμή ζώνης στην Δάφνη το 2021 φορολογήθηκε με συντελεστή 3,7 και εφόσον δεν αλλάξει η κλιμάκα θα φορολογηθεί με συντελεστή 4,5 φέτος. Επίσης στην Αργυρούπολη στην ανώτατη τιμή ζώνης ο συντελεστής ήταν 4,5 και με βάση τις νέες αξίες ανεβαίνει στο 6. Επίσης στο 6ο διαμέρισμα της Αθήνας η κατώτατη τιμή ζώνης είχε

Ιδιοκτήτης 15 ακινήτων αξίας 50.000 ευρώ έκαστο και συνολικής αντικειμενικής 750.000 ευρώ θα πληρώσει πολύ μικρότερο ΕΝΦΙΑ από κάποιον που έχει ένα ακίνητο ισόποσης αξίας.

συντελεστή 2,9 και με βάση τις νέες αξίες και την υφιστάμενη κλιμάκα θα έχει συντελεστή 3,7. Στη Νέα Ερυθραία η ανώτατη τιμή ζώνης από 2.950 ευρώ το τ.μ. ανεβαίνει στα 3.050 ευρώ το τ.μ. Η αύξηση είναι ανεπαίσθητη αλλά θα είναι αισθητή στον ΕΝΦΙΑ. Και αυτό καθώς στην παλαιά τιμή ζώνης ο συντελεστής ήταν 7,6, ενώ με την αύξηση της τιμής ζώνης εκτινάσσεται στο 9,2.

Ενα σημαντικό πρόβλημα που πρέπει να επιλυθεί η επιτροπή αλλά και το οικονομικό επιτελείο σχετίζεται με το γεγονός ότι πλέον δεν θα λαμβάνεται υπόψη το

Η αρμόδια επιτροπή για την αναδιάρθρωση του ΕΝΦΙΑ επιδιώκει, αφενός, να γεμίσουν τα κρατικά ταμεία το 2022 με το ίδιο ποσό που είχε εισπράξει η εφορία το 2021 και, αφετέρου, να αποφευχθούν οι επιβαρύνσεις σε μικρές και μεσαίες περιουσίες. Προς το παρόν, το σενάριο που δοκιμάζει δεν έχουν αποτέλεσμα.

σύνολο της ακίνητης περιουσίας. Για παράδειγμα, κάποιος που διαθέτει 15 ακίνητα αξίας 50.000 ευρώ έκαστο και συνολικής αντικειμενικής αξίας 750.000 ευρώ, θα πληρώσει πολύ μικρότερο ΕΝΦΙΑ από κάποιον που διαθέτει ένα ακίνητο στο οποίο κατοικεί ισόποσης αξίας. Η στρέβλωση, κατά πάσα πιθανότητα, δεν πρόκειται να επιλυθεί εκτός κι αν η κυβέρνηση αναζητήσει διαφορετικές λύσεις για να ξεπεράσει το ανώτερο πρόβλημα. Με βάση τις τελευταίες πληροφορίες, ο νέος ΕΝΦΙΑ θα περιλαμβάνει πολλά κλιμάκια για να εξουδετερώσει τις αυξήσεις

των αντικειμενικών αξιών, ενώ γίνονται προσπάθειες να διορθωθούν οι συντελεστές παλαιότητας, καθώς σήμερα ένα σπίτι στην ίδια περιοχή στον ίδιο όροφο με μια πρόσφατη έχει την ίδια αξία είτε είναι ηλικίας 26 είτε 50 χρόνων.

Οι συντελεστές παλαιότητας

Για παράδειγμα, με διαφορετικές αξίες φορολογείται ένα ακίνητο εάν πρόκειται να μεταβιβαστεί και διαφορετικά εάν πρόκειται για τον υπολογισμό του ΕΝΦΙΑ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι συντελεστές παλαιότητας, που είναι

εκ διαμέτρου αντίθετοι εκείνοι που εφαρμόζονται στον ΕΝΦΙΑ σε σχέση με τους αντίστοιχους για τον προσδιορισμό των αντικειμενικών αξιών.

Στον ΕΝΦΙΑ εφαρμόζεται ουσιαστικά συντελεστής «νεότητας», καθώς στα νεόδμητα ακίνητα υπάρχει προσαύξηση του φόρου μέχρι και 25%. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι η τιμή ζώνης που λαμβάνεται υπόψη αφορά ήδη νεόδμητο κτίσμα. Έτσι, π.χ., ένα νεόδμητο διαμέρισμα ηλικίας τριών και τιμής ζώνης 250.000 ευρώ θα φορολογηθεί με ΕΝΦΙΑ υπολογισμένο για 312.500 ευρώ (με συντελεστή «νεότητας»

Οι 3 αλλαγές

1. Περισσότερα κλιμάκια και συντελεστές ώστε να αποτραπούν μεγάλες επιβαρύνσεις. Ο νέος ΕΝΦΙΑ θα αποδίδει στο ελληνικό Δημόσιο 2,5 δισ. ευρώ, όσα και ο ΕΝΦΙΑ του 2021.
2. Αρκετοί ιδιοκτήτες θα πληρώσουν μειωμένο φόρο μετά την ανασκατομή των φορολογικών βαρών. Δηλαδή, οι ιδιοκτήτες που έχουν στην κατοχή τους πολλά ακίνητα μικρής αξίας της τάξης των 50.000-100.000 ευρώ το καθένα θα δουν τον λογαριασμό του ΕΝΦΙΑ να μειώνεται το επόμενο έτος, λόγω της συγκέντρωσης του συμπληρωματικού φόρου ακινήτων με τον κύριο φόρο. Αντίθετα, ο ΕΝΦΙΑ για τους ιδιοκτήτες ακινήτων μεγάλης αξίας, άνω των 250.000 ευρώ το καθένα, με βάση τις νέες αντικειμενικές αξίες θα είναι υψηλότερος.
3. Μεγάλες επιβαρύνσεις αναμένονται για τους ιδιοκτήτες των οποίων τα ακίνητα εντάχθηκαν για πρώτη φορά στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Τα ακίνητα αυτά υποφορολογούνταν και από το 2022 θα πληρώσουν, σύμφωνα με τον σχεδιασμό, τον φόρο που τους αναλογεί.

THE

3. ΔΥΣΚΟΛΗ ΕΞΙΣΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΙΚ Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΝΦΙΑ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/01/2022

Σελίδα: 5

Σε ποιες περιοχές εκτινάχθηκε ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων

Ενεργοποιήθηκαν την 1η Ιανουαρίου 2022 οι νέες αντικειμενικές αξίες των ακινήτων σε όλη τη χώρα. Σε περισσότερες από 7.000 περιοχές οι τιμές ζώνης αυξάνονται, συμπαρασύροντας δεκάδες φόρους και τέλη, ενώ ακριβαίνουν και οι μεταβιβάσεις ακινήτων, με αποτέλεσμα οι αγοραστές να πληρώνουν υψηλότερους φόρους στο ελληνικό Δημόσιο.

Για παράδειγμα, στη Μύκονο ο φόρος μεταβίβασης για ένα ακίνητο 100 τ.μ. αυξάνεται κατά 8.250 ευρώ. Στη Δάφνη ο φόρος μεταβίβασης (ακίνητο 100 τ.μ.) από 3.000 ευρώ ανερχεται πλέον σε 5.250 ευρώ, αυξημένος κατά 75%, στην Αργυρούπολη από τα 4.800 ευρώ φθάνει σε 7.050 και στο Καματερό από 2.400 ευρώ ο φόρος αυξάνεται κατά 62,5% και διαμορφώνεται σε 3.900 ευρώ. Στο Λαγονήσι διαμέρισμα 100 τ.μ. από 2.250 ευρώ ο ΦΜΑ εκτινάσσεται σε 4.350 ευρώ, δηλαδή αυξάνεται κατά 93,3%.

Πολλές περιοχές της επικράτειας ήταν εκτός συστήματος, όπως για παράδειγμα η Ζάκυνθος, η Κεφαλονιά, η Ιθάκη, η Χίος, η Σάμος, η Πάτμος, η Κάρπαθος, η Ηλεία, η Ναύπακτος, τα Κύθηρα και άλλες περιοχές με σημαντική τουριστική δραστηριότητα. Στις περιοχές αυτές ο ΕΝΦΙΑ υπολογιζόταν βάσει της κατώτερης τιμής ζώνης της δημοτικής ενότητας ή δήμου ή περιφερειακής ενότητας, στην

Στη Μύκονο ο φόρος μεταβίβασης για ένα ακίνητο 100 τ.μ. αυξάνεται κατά 8.250 ευρώ. Στην Αργυρούπολη από 4.800 ευρώ φθάνει τις 7.050 και στο Καματερό, από 2.400 ευρώ, ο φόρος αυξάνεται κατά 62,5% και διαμορφώνεται σε 3.900 ευρώ.

Στη Δάφνη, για ένα ακίνητο 100 τ.μ. ο φόρος μεταβίβασης αυξάνεται σε 5.250 ευρώ πριν από 3.000 ευρώ πριν.

ποία ανήκουν οι εν λόγω περιοχές. Σε περίπτωση που δεν είχε καθοριστεί η τιμή ζώνης της δημοτικής ενότητας, λαμβανόταν υπόψη η κατώτερη τιμή ζώνης του οικείου δήμου ή σε περίπτω-

ση που δεν είχε καθοριστεί η τιμή ζώνης του οικείου δήμου, η κατώτερη ζώνη της περιφερειακής ενότητας. Η ένταξη των περιοχών αυτών στο σύστημα αντικειμενικών αξιών σημαίνει ότι ο καθορισμός της τιμής ζώνης βασίζεται στα χαρακτηριστικά της, δηλαδή την πραγματική αξία που έχουν τα ακίνητα στις περιοχές αυτές.

Μεγάλες αυξήσεις στις τιμές ζώνης καταγράφονται στο κέντρο της Αθήνας, στα νότια προάστια και στις νησιωτικές περιοχές, όπου οι τιμές ζώνης πλέον

εξισώνονται σε σημαντικό βαθμό με τις εμπορικές τιμές.

Τιμές ζώνης

Στις νέες ζώνες (νέες εντάξεις και επεκτάσεις), οι οποίες ανέρχονται σε 3.643 (26% των συνολικών ζωνών του συστήματος), που μέχρι πρότινος ήταν εκτός του συστήματος των αντικειμενικών αξιών και λάμβαναν τη χαμηλότερη τιμή ζώνης της δημοτικής ενότητας ή του δήμου ή της περιφερειακής ενότητας, εντοπίζονται σημαντικές μεταβολές.

Μεγάλη αύξηση, κατά 225%, εντοπίζεται σε τρεις ζώνες της Μυκόνου, καθώς υπολογίζονταν μέχρι σήμερα με τιμή 1.200 ευρώ και η τελική τιμή τους διαμορφώνεται πλέον σε 3.800 και 3.950 ευρώ, ενώ σημαντικές αυξήσεις εντοπίζονται σε ζώνες περιοχών, μεταξύ άλλων, όπως το Λαγονήσι, από 750 σε 1.450 ευρώ (αύξηση 93%), το Μαρουσι, από 1.300 σε 2.000 ευρώ (αύξηση 54%), το Χαλάνδρι, από 1.250 σε 1.900 ευρώ (αύξηση 52%), η Κέρκυρα, από 1.050 σε 1.600 ευρώ (αύξηση 52%) και η Νέα Αλι-

καρνασσός, από 650 σε 900 ευρώ (αύξηση 38%).

Επίσης στην Ιθάκη, από 600 σε 2.100 ευρώ (αύξηση 250%), στη Ρόδο, από 700 σε 2.100 ευρώ (αύξηση 200%), στην Κω, από 650 σε 1.350 ευρώ (αύξηση 108%), στην Κασσάνδρα Χαλκιδικής, από 800 σε 1.550 ευρώ (αύξηση 94%), στην Κεφαλονιά, από 700 σε 1.250 ευρώ (αύξηση 79%), στη Χερσόνησο Ηρακλείου, από 600 σε 1.050 ευρώ (αύξηση 75%), στην Ανάβυσσο, από 1.050 σε 1.700 ευρώ (αύξηση 62%), στη Σκαφιδιά Ηλείας, από 650 σε 950 ευρώ (αύξηση 46%) και στην Πάτμο, από 650 σε 900 ευρώ (αύξηση 38%).

Παράλληλα, υπάρχουν και πολλές περιοχές στις οποίες μειώθηκαν οι τιμές ζώνης σε σχέση με την τιμή που οριζόταν εκτός του συστήματος των αντικειμενικών αξιών. Ειδικότερα, από τις ζώνες των νέων εντάξεων, μείωση της τιμής εμφανίζουν 1.509 ζώνες, δηλαδή το 43% των νέων εντάξεων, η οποία διαμορφώνεται κατά μέσον όρο σε 18%. Μειώσεις εντοπίζονται σε ζώνες περιοχών όπως: η Φλώρινα, από 600 σε 300 ευρώ (μείωση 50%), η Χίος, από 800 σε 450 ευρώ (μείωση 44%), οι Πρέσπες, από 600 σε 400 ευρώ (μείωση 33%), το Αμύνταιο, από 600 σε 450 ευρώ (μείωση 25%) και η Ορεστιάδα, από 500 σε 400 ευρώ (μείωση 20%).

ΠΡ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Διακρατική κοινωνική ασφάλιση

Για όλους τους διακινούμενους πολίτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τον ΕΟΧ και την Ελβετία ισχύουν οι διατάξεις των Κανονισμών (ΕΚ) 883/04 και 987/09 για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

Παροχές σύνταξης

Οι κανονισμοί (ΕΚ) 883/2004 και 987/2009 προβλέπουν το συνυπολογισμό των χρόνων ασφάλισης που έχουν πραγματοποιηθεί σε κράτη-μέλη, τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης. Απαραίτητη ωστόσο προϋπόθεση για το συνυπολογισμό είναι να έχει πραγματοποιηθεί τουλάχιστον 1 έτος στην ασφάλιση του φορέα του κράτους μέλους που εξετάζει το αίτημα (300 ημέρες στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ).

Αυστρία, Εσθονία, Κύπρος, Πορτογαλία, Βέλγιο, Ηνωμένο Βασίλειο, Λετονία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Σλοβακία, Γαλλία, Ισπανία, Λουξεμβούργο, Σλοβενία, Γερμανία, Ιταλία, Μάλτα, Σουηδία, Δανία, κάτω χώρες, Ουγγαρία, Τσεχία, Ελλάδα, Κροατία, Πολωνία, Φινλανδία.

Τα πρόσωπα που έχουν ασφαλιστεί σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης στον ασφαλιστικό φορέα της χώρας διαμονής τους. Στη συνέχεια, οι αρμόδιοι φορείς των κρατών μελών ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την ασφαλιστική διαδρομή των αιτούντων.

Κάθε φορέας χορηγεί σύνταξη, ανάλογη με το χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί σε αυτόν και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από την εθνική του νομοθεσία για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Σε περίπτωση που δεν απαιτείται συνυπολογισμός των χρόνων ασφάλισης, επειδή το συνταξιοδοτικό δικαίωμα θεμελιώνεται αυτοτελώς σε ένα κράτος (επαρκούν ημερήσια ή χρόνια που έχουν πραγματοποιηθεί

Τι προβλέπουν οι κανονισμοί για το συνυπολογισμό των χρόνων ασφάλισης που έχουν πραγματοποιηθεί σε κράτη-μέλη, τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης

Μ
Το **Γιάννη Σπώνας**
Οικονομολόγου, πρώην
Διευθυντή ΙΚΑ, Συμβούλου
Εργασίας - Ασφάλισης

ηθεί υπό τη νομοθεσία), πραγματοποιείται σύμφωνα με τους Κανονισμούς και αναλογικούς υπολογισμός, προκειμένου να χορηγηθεί στον δικαιούχο το υψηλότερο ποσό σύνταξης (το αυτοτελές ή το τμηματικό). Η σύνταξη καταβάλλεται από κάθε φορέα ξεχωριστά, απευθείας στο δικαιούχο.

Οι συνταξιούχοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα, έχουν το δικαίωμα να λάβουν συμπληρωματική παροχή, εφόσον το συνολικό ποσό συντάξεων Ελλάδας και εξωτερικού (ή μόνο της ελληνικής, αν το άλλο κράτος δεν καταβάλλει σύνταξη) υπολείπεται της ελάχιστης παροχής που προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας.

Παροχές συντάξεων υπηκόων άλλων χωρών

Το βασικό δικαίωμα που εξασφαλίζουν οι Διμερείς Συμβάσεις Κ.Α. είναι το δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, αναπηρίας και επιζώντων. Εξαιρέση αποτελεί η Σύμβαση με την Αυστραλία, η οποία εφαρμόζεται αποκλειστικά στην περίπτωση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος.

Οι διμερείς συμβάσεις προβλέπουν τον συνυπολογισμό των περιόδων ασφάλισης, που έχουν πραγματοποιηθεί στις δύο χώρες και τον αναλογικό υπολογισμό της συ-

νταξιοδοτικής παροχής (χορήγηση τμηματικής σύνταξης).

Ο συνυπολογισμός προβλέπεται μόνο στις περιπτώσεις εκείνες, που ο χρόνος ασφάλισης σε ένα ή και στα δύο αντισυμβαλλόμενα κράτη δεν επαρκεί για τη θεμελίωση αυτοτελούς συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Στις περιπτώσεις που θεμελιώνεται αυτοτελές δικαίωμα συνταξιοδότησης, τότε χορηγείται η αυτοτελής συνταξιοδοτική παροχή. Σε κάθε περίπτωση, κάθε χώρα χορηγεί ξεχωριστή σύνταξη (είτε αυτοτελή είτε τμηματική) ανάλογα με το χρόνο ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί σ' αυτή.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή της κάθε Σύμβασης είναι ο ασφαλισμένος να έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 300 ημέρες ασφάλισης (1 έτος).

Αίτηση συνταξιοδότησης υπηκόων άλλων χωρών

Η αίτηση για συνταξιοδότηση και για τις δύο χώρες υποβάλλεται στον ασφαλιστικό φορέα του τόπου μόνιμης διαμονής του ασφαλισμένου.

Πληρωμή συντάξεων υπηκόων άλλων χωρών

Οι συντάξεις, που οφείλονται από ασφαλιστικό φορέα του ενός κράτους, μπορούν

να καταβληθούν στο δικαιούχο, όταν αυτός διαμένει στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος. Κάθε χώρα πληρώνει τη σύνταξη της ξεχωριστά. Η πληρωμή της ελληνικής σύνταξης γίνεται απευθείας στο δικαιούχο.

Συμπληρωματική παροχή υπηκόων άλλων χωρών

Οι συνταξιούχοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, έχουν το δικαίωμα, αν το σύνολο της ελληνικής σύνταξης και της σύνταξης του άλλου κράτους είναι μικρότερο από την προβλεπόμενη από την ελληνική νομοθεσία «ελάχιστη παροχή», να λάβουν συμπληρωματική παροχή μέχρι το ύψος του ποσού της «ελάχιστης παροχής» (σε όποιες συμβάσεις προβλέπεται). Παροχές ασθενείας συνταξιούχων αντισυμβαλλόμενων κρατών και των μελών οικογενείας τους, που διαμένουν στην Ελλάδα.

Οι συνταξιούχοι αντισυμβαλλόμενων κρατών (ανεξάρτητα από την υπηκοότητά τους), οι οποίοι διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και λαμβάνουν σύνταξη από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ έχουν δικαίωμα, οι ίδιοι και τα μέλη της οικογένειάς τους για παροχές ασθενείας από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με βάση την ελληνική σύνταξη τους.

Προαιρετική ασφάλιση συνταξιούχων άλλων χωρών

Οι συνταξιούχοι αντισυμβαλλόμενων κρατών (Έλληνες ή ομογενείς ή υπήκοοι αντισυμβαλλόμενων κρατών), οι οποίοι έχουν εγκατασταθεί μόνιμα στην Ελλάδα και δεν λαμβάνουν ελληνική σύνταξη, έχουν δικαίωμα να ασφαλιστούν προαιρετικά στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για παροχές ασθενείας, καταβάλλοντας ποσοστό εισφοράς 8,5% επί του ποσού της σύνταξης του ξένου κράτους μετά τη μετατροπή του σε ευρώ και σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας.

Η ασφάλιση αυτή γίνεται στο υποκατάστημα του ΕΦΚΑ (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) του τόπου κατοικίας του συνταξιούχου.

5. Η ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ ΣΥΡΡΙΚΝΟΥΤΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΣ ΚΑΙ ΜΑΡΑΖΩΝΕΙ...

Μέσο: ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/01/2022

Σελίδα: 1

Β. ΦΛΕΣΣΑ

Η Πατρίδα μας συρρικνούται δημογραφικώς και μαραζώνει εκπαιδευτικώς

Σελ. 31

5. Η ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ ΣΥΡΡΙΚΝΟΥΤΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΣ ΚΑΙ ΜΑΡΑΖΩΝΕΙ...

Μέσο: ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/01/2022

Σελίδα: 31

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΒΙΚΥ ΦΛΕΣΣΑ

Ἡ Πατρίδα μας συρρικνοῦται δημογραφικῶς καὶ μαράζωνει ἐκπαιδευτικῶς

■ **Τὸ ΑΦΥΠΝΙΖΕΣΘΑΙ** μετὰ δύοσεῖς αἰώνια στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα δημοσίευσε ἡ Ἑλληνικὴ Στατιστικὴ Ἀρχὴ (ΕΛΣΤΑΤ), βάσει τῶν ὁποίων ἐκτιμᾶται – μετὴν ἀπογραφή τοῦ 2011 – ὅτι ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμὸς σταθερὰ βαίνει μειούμενος τὰ τελευταῖα χρόνια, καθὼς οἱ θάνατοι στὴν πατρίδα μας, προϊόντος τοῦ χρόνου, εἶναι περισσότεροί ἀπὸ τὴν γεννήσεις.

■ **Τὸ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΕΙΝ** ὅτι τὸ πρόβλημα αὐτὸ εἶναι μεῖζον καὶ πολὺ σύνθετο, ἀλλὰ μαζί μετὴν κατοφερῆ πορεία τῆς ἑλληνικῆς Παιδείας εἶναι τὰ σημαντικότερα ζητήματα, τὰ ὁποῖα καλεῖται νὰ ἀντιμετωπίσει ἡ χώρα μας σὲ περίοδο εἰρήνης.

Πράγματι, τὸ παρὸν στὸν βιογραφικὸ μας χρόνο ἔχει ἀπεληθεῖ κατὰ τὴν τελευταία δεκαετία ἀπὸ τὴν δαμόκλειο σπάθη τῆς οικονομίας καὶ κατὰ τὰ τελευταία δύο χρόνια ἀπὸ τὸ ἄγχος θανάτου ἐξαιτίας τῆς πανδημίας. Ὡστόσο, ὁ κίνδυνος τῆς ἐθνικῆς καταρρέσεως στὸ μέλλον δὲν ἐλλοχεῖ στούς δείκτες τῆς οικονομίας καὶ στὸν ἀριθμὸ τῶν διαθεσίμων κλινῶν στὶς ΜΕΘ. Ἡ Πατρίδα μας συρρικνοῦται δημογραφικὰ καὶ μαράζωνει ἐκπαιδευτικὰ.

Ἐπιφανόμενα τῶν δύο αὐτῶν μεζόνων προβλημάτων, εἶναι οἱ προπονητικὲς κορωνοσυνάξεις ἀλλοδαπῶν στὸ Σύνταγμα, τὰ πλειοψηφούντα ξενικὰ ὄνοματὰ στὶς τάξεις ὀρισμένων ἑλληνικῶν σχολείων, ἡ παραβατικὴ συμπεριφορὰ μαθητῶν μέσα στὰ σχολεῖα καὶ σὲ συμφορὴ ἀνηλίκων ἀλλαγῶν, ἡ κατάσταση ὀμηρίας τῶν Πανεπιστημίων μας ἀπὸ «γκρουποσκόουλα» καὶ τὸν δασκάλων ἀκόμη καὶ στὰ Λύκεια πλὴν ἀπὸ «μαθητῆς» τους, τὸ δίδυμο «βαμπὶρ καὶ καννίβαλον» – ὅπως προσφύως χρόνια πρὶν μᾶς εἶχε περιγράψει ὁ Μίμης Ἀνδρουλάκης – τὸ φαινόμενο μετὴ συντάξεις τῶν ἠλικιωμένων, οἱ ὁποῖες δὲν θὰ μποροῦν νὰ πληρωθοῦν ἀπὸ τὴν ἰσχυρὴ νέα γενιά, καὶ ἄλλα τινά...

Γιάννης Τσαρούχης καὶ Μάνος Χατζιδάκις

■ **Τὸ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΝ** μία νέα βαθμίδα ἐκπαιδεύσεως, αὐτὴ τῆς προσχολικῆς ἀγωγῆς, ἐνιαία ἀπὸ τὸν πρῶτο χρόνο τοῦ παιδιοῦ (βρεφονηπιακοὶ σταθμοί) ἕως καὶ τὰ 6 χρόνια, προνήπιο καὶ νήπιο, καθὼς ὅλοι οἱ παιδοψυχίατροι ὁμονοοῦν πῶς αὐτὰ τὰ πρῶτα χρόνια στὴν ζωὴ μας εἶναι τὰ σημαντικότερα, καθὼς, ἐπίσης, ὅλες οἱ διεθνεῖς μελέτες συνηγοροῦν ὅτι τὰ θεμέλια τῆς κοινωνικῆς κινητικότητος καὶ τῶν ἑνδοκαριῶν στὶς δημοκρατικὲς κοινωνίες τίθενται ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων τῶν νέων μελῶν τῆς κοινωνίας. Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν «ἐπενδύσεις» στὸν οικογενειακὸ προγραμματισμὸ, τὰ παιδιά καὶ τὶς ἐγκύους, τὸ μέλλον κάθε χώρας – ὄχι μόνον τῆς δικῆς μας – ὑπονομεῖται.

Σὲ αὐτὰ τὰ προσχολικῆς ἀγωγῆς ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα τὰ παιδιά θὰ μπορούσαν νὰ παραμείνουν ἀπὸ τὶς 7 τὸ πρωὶ ἕως καὶ τὶς 8 τὸ βράδυ, κατ' ἐπιλογὴν οἱ ὄρες, ἀναλόγως τῶν οικογενειακῶν ἀναγκῶν, καὶ νὰ προετοιμάζονται μέσω τῆς Τέχνης γιὰ τὴν ἐπερχόμενη κοινωνικοποίησή τους στὸ Δημοτικὸ. Παρὰλλήλως, κοινωνικοὶ λειτουργοὶ καὶ ψυχολόγοι (ἀκόμη καὶ συνταξιούχοι σὲ κάποιες περιπτώσεις σὲ συνεργασία πάντοτε μετὴν νέα γενιά αὐτῶν τῶν λειτουργῶν) θὰ μπορούσαν νὰ παρέχουν ψυχικὴ ὑποστηρικτικὴ φροντίδα σὲ νέους γονεῖς.

Διότι τώρα, ποῖα εἶναι ἡ πραγματικότης, τὴν ὁποία βιώνει ἡ χώρα καὶ δὴ, στὶς μεγαλοπόλεις, καθὼς ἡ περιφέρεια, ἔχει

καὶ αὐτὴ ἐρημώσει, ἀφοῦ τὸ 35% τῶν Ἑλλοπατῶν ἔχει κατοικία τὴν Ἀττικὴν;

Τὸ νεαρὸ ζευγάρι (χαμηλόμισθοι συνήθως καὶ οἱ δύο), ἂν ἀποφασίσει νὰ κάνει παιδί – ἓνα καὶ μετὸ ζῶρι! – καὶ δὲν ἔχει γιανιάδες-παπούδες, θὰ νάγναι τροφὸ (δυστυχῶς πολὺ συχνὰ ἀλλοδαπῆς προελεύσεως μετὰ, αὐτὸ συνεπάγεται γιὰ τὴν γλωσσικὴ παιδεία τοῦ νηπίου...), γιὰ νὰ κρατᾶει τὸ παιδί, ἐνῶ οἱ γονεῖς θὰ ἐργάζονται καὶ οἱ δύο, γιὰ νὰ πηγαίνει ὁ ἓνας γλίσχρος μισθὸς στὴν γυναικα ἐκείνη πού «φυλάει» τὸ παιδί στὸ σπίτι! Ἡ, θὰ «απαρκᾶται» τὸ νήπιο σὲ προνηπιακοὺς σταθμοὺς ἀκατάλληλους, δίχως τὶς στοιχειώδεις γιὰ τὴν πνευματικὴ διάπλαση τῶν παιδῶν ὑποδομές.

Ἐἶναι ἀδήριτος ἡ ἀνάγκη γιὰ τὴν ἰδρυση τέτοιων δομῶν στὴν Ἑλλάδα, ἰδιαίτερα διότι τὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα οὐδὲ ὅπως εὐνοεῖ στὰ δημόσια σχολεῖα τῆς χώρας μας τὴν ἀνάπτυξη τῶν πολιτιστικῶν δεξιοτήτων ἀλλὰ καὶ τῶν καλλιτεχνικῶν κλίσεων τῶν μαθητῶν, ἰσοπεδώντας τὴν ἐφεση κάποιων ἐξ αὐτῶν πρὸς τὴν Τέχνη καὶ ἀπορρίπτοντας τὰ παιδιά σὲ τρυφερὴ ἡλικία ὡς «κακοῦς» μαθητῆς, ἂν δὲν διαπρέπουν στὴν Γλῶσσα ἢ στὰ Μαθηματικὰ ἀπὸ τὶς πρώτες τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ. Πῶς θὰ ἀνακαλοῦμε, λοιπόν, τὸν νέο Μίκη ἢ τὸν Μάνο, τὸν νέο Τσαρούχη, τὸν νέο Χαλεπὰ καὶ ἄλλες πλείστες πρωτογενεῖς μορφές τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης;

■ **Τὸ ΕΝΘΥΜΕΙΣΘΑΙ** ὅτι τὸ 2021, τὸ ἑορταστικὸ τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας, ἀποχαιρέτησαμε τὸν τελευταῖο ἐθνικὸ ἄγγελο τῆς χώρας, τὸν Μίκη Θεοδωράκη.

Πέταξε στοὺς σφαινοὺς μετὰ αὐτὰ τὰ χέρια ἴδια μετὴς φτεροῦγες τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Ἐφερε ἄλλως τε, τὸ ὄνομά του, Μιχαήλ, τὸ ὁποῖο σημαίνει «ποιὸς εἶναι σάν τὸν Θεὸ», ὁ Μίκης, ὁ ὁποῖος μετὴν μουσικὴ τοῦ μᾶς ἀνύψωσε νῦν καὶ αἰεὶ, φτάνοντας τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος σὲ ὅλες τὶς γωνιές, στὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης. Ἄς μὴν λησμονοῦμε καὶ τὰ λόγια του στὸ τραγούδι, πού ἔγραψε τὸ 1968 ὑπὸ τὸν τίτλο «Εἶσαι Ἑλληνας»:

*Αὐτὸ πού ἦσαν κάποτε θὰ γίνεις ξανά.
Ἐπρέπει νὰ γίνεις, πρέπει νὰ κλάμεις.
Ὁ ἐξευτελισμὸς σου νὰ γίνῃ τέλειος.
Ἡ ἐκπόρθηση νὰ γράσει
ὡς τίς ρίζες τῶν βουνῶν.
Εἶσαι Ἑλληνας.
Πίνεις τὴν προδοσία μετὸ γάλα
πίνεις τὴν προδοσία μετὸ κρασί.
Ὁ ἐξευτελισμὸς σου νὰ γίνῃ τέλειος.
Ἐπρέπει νὰ δῆς πρέπει νὰ γίνεις.
Αὐτὸ πού ἦσαν κάποτε
θὰ γίνεις ξανά». ▲▼*

6. ΕΝΦΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/01/2022

Σελίδα: 1

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ Ο ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ ΕΝΦΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ

- > Καταργείται ο συμπληρωματικός φόρος για 450.000 ιδιοκτήτες, καμία αλλαγή στους συντελεστές
- > Αυτόματες αυξήσεις λόγω νέων αντικειμενικών αξιών, αλλά και έκπτωση 50% σε φτωχά νοικοκυριά με νέα εισοδηματικά κριτήρια

ΝΤΙΝΟΣ ΣΙΔΜΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΕΛΙΔΕΣ B2-3

6. ΕΝΦΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/01/2022

Σελίδα: 26

7.248.551

εκκαθαριστικά εκδόθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2021, εκ των οποίων τα 7.180.009 αφορούν φυσικά πρόσωπα και 68.542 νομικά πρόσωπα.

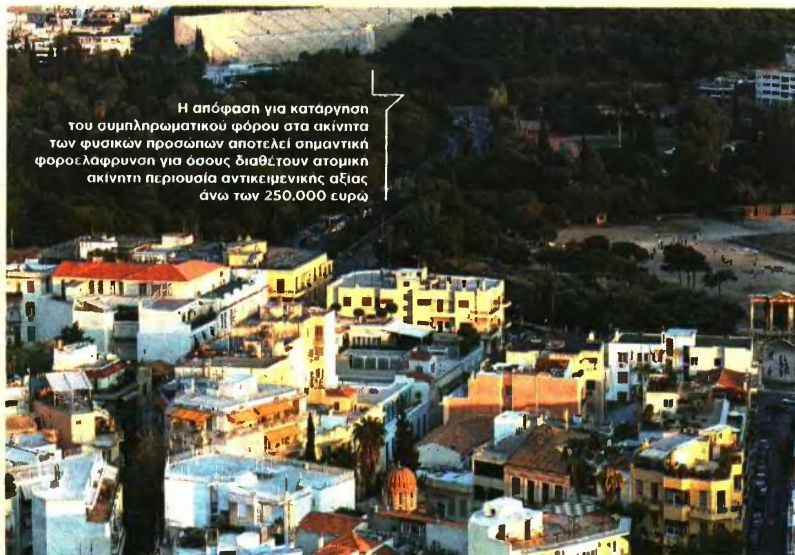
€2,76 δισ.

ήταν ο κύριος και ο συμπληρωματικός φόρος για τα φυσικά ενώ για τα νομικά πρόσωπα **€494 εκατ.**

€2,093 δισ.

ήταν το τελικό ποσό που κλήθηκαν να πληρώσουν τα νοικοκυριά και αν αθροιστεί με αυτό των νομικών προσώπων, ο συνολικός ΕΝΦΙΑ είναι **€2,587 δισ.**

Η απόφαση για κατάργηση του συμπληρωματικού φόρου στα ακίνητα των φυσικών προσώπων αποτελεί σημαντική φοροελαφρυνση για όσους διαθέτουν ατομική ακίνητη περιουσία αντικειμενικής αξίας άνω των 250.000 ευρώ

Καταργείται ο συμπληρωματικός ΕΝΦΙΑ στις μεγάλες ιδιοκτησίες

Επιβαρύνσεις σε όσους αυξήθηκαν οι αντικειμενικές τιμές των ακινήτων τους - Το σχέδιο με τις αλλαγές

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΝΤΙΝΟΣ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η κατάργηση του συμπληρωματικού φόρου που επιβάλλεται στην ατομική ακίνητη περιουσία φυσικών προσώπων εφόσον ξεπερνά τις 250.000 ευρώ και αφορά 450.000 ιδιοκτήτες, η διατήρηση των συντελεστών ΕΝΦΙΑ ως έχουν, η αύξηση εισοδηματικών και περιουσιακών κριτηρίων για να ενταχθούν περισσότεροι στην έκπτωση φόρου 50%, αλλά και η εφαρμογή «κόφτη» για να περιοριστούν οι μεγάλες αυξήσεις που προκύπτουν αυτόματα λόγω της αναπροσαρμογής των αντικειμενικών αξιών είναι οι άξονες για τον νέο ΕΝΦΙΑ στον οποίο έχει καταλήξει το υπουργείο Οικονομικών. Πριν έρθουν τα εκκαθαριστικά για την πληρωμή του ΕΝΦΙΑ το 2022, η κυβέρνηση θα φέρει στη Βουλή νομοθετική ρύθμιση με

όλες τις αλλαγές στη φορολογία της ακίνητης περιουσίας, ολοκληρώνοντας έτσι το νέο πλαίσιο στήριξης των ιδιοκτητών που ξεκίνησε με την πλήρη απαλλαγή από φόρο μεταβίβασης των γονικών παροχών για ακίνητα και περιουσίες αξίας έως 800.000 ευρώ για κάθε παιδί και κάθε εγγόνι. Καινοτομία αποτελεί η απόφαση από εφέτος ο ΕΝΦΙΑ να καταβάλλεται σε 10 μηνιαίες δόσεις - η πρώτη τον Μάρτιο και η τελευταία τον Δεκέμβριο κάθε έτους. «Το Βήμα της Κυριακής» παρουσιάζει κατ' αποκλειστικότητα τις αλλαγές που «κλειδώνουν» την περασμένη εβδομάδα σε ευρεία σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο υπουργείο Οικονομικών και οι οποίες θα εφαρμοστούν άμεσα, καθώς τα νέα εκκαθαριστικά ΕΝΦΙΑ για το 2022 θα αναρτηθούν έως τα τέλη Φεβρουαρίου και η πληρωμή της 1ης δόσης θα

πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί έως τις 31 Μαρτίου.

Στόχος για έσοδα 70 εκατ. ευρώ

Οι αλλαγές αυτές βασίστηκαν στις ασκήσεις προσομοίωσης που «έτρεξε» το υπουργείο Οικονομικών μετά και την αναπροσαρμογή - αύξηση στις περισσότερες περιπτώσεις - των νέων αντικειμενικών αξιών από 1.1.2022 και τις νέες εντάξεις 3.643 ζωνών-περιοχών στο σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων. Στόχος είναι τα ετήσια έσοδα του κράτους από τους φόρους ακινήτων να ανέλθουν σχεδόν στα ίδια με τα περυσινά επίπεδα, μειωμένα κατά περίπου 70 εκατ. ευρώ, όπως άλλωστε καταγράφεται στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους που ψηφίστηκε από τη Βουλή τον περασμένο μήνα.

Κερδοσώμενοι θα είναι οι πλούσιοι

Η απόφαση για κατάργηση

Από εφέτος ο ΕΝΦΙΑ θα καταβάλλεται σε 10 μηνιαίες δόσεις - η πρώτη τον Μάρτιο και η τελευταία τον Δεκέμβριο κάθε έτους

6. ΕΝΦΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/01/2022

Σελίδα: 27

ΙΟΒΕ: «Θα ανέβουν οι αποδόσεις και οι τιμές των ακινήτων»

Σύμφωνα με μελέτη του ΙΟΒΕ, η κατάργηση του συμπληρωματικού φόρου ακινήτων θα βελτιώσει σημαντικά την εικόνα των αποδόσεων των ακινήτων, θα δώσει μεγαλύτερη ρευστότητα στην αγορά ακινήτων και, το κυριότερο, θα ωθήσει ανοδικά τις τιμές των ακινήτων. Στην ίδια μελέτη το ΙΟΒΕ τονίζει ότι «σε αντίθεση με τη μείωση του μέσου συντελεστή του βασικού ΕΝΦΙΑ κατά ένα ποσοστό (π.χ. 30%), η κατάργηση του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ επαναφέρει τις επενδυτικές αποδόσεις από ακίνητα σε θετική περιοχή, ανεξάρτητα από το συνολικό ύψος της ακίνητης περιουσίας του φορολογουμένου».

επικράτειας η εικόνα για τις νέες τιμές ζώνης είναι ανοδική, καθώς σε 7.634 ζώνες (55% του συνόλου) εμφανίζεται αύξηση κατά μέσο όρο 19,5%, σε 2.860 ζώνες (21% του συνόλου) καταγράφεται μείωση κατά μέσο όρο 14,7% και σε 3.314 ζώνες (24% του συνόλου) οι τιμές της Εφορίας παραμένουν αμετάβλητες. Στις περιπτώσεις όπου ο ΕΝΦΙΑ θα είναι αυξημένος λόγω των νέων αντικειμενικών αξιών, π.χ. πάνω από 10%-20%, τότε εξετάζεται να εφαρμοστεί ένας κόφτης που να περιορίζει την αύξηση αυτή σε ποσοστό έως 10% κατά περίπτωση. Σύμφωνα με τις αποκλειστικές πληροφορίες του «Βήματος», ο «κόφτης» να μην θα λαμβάνει υπ' όψιν το ποσοστό αύξησης της επιβάρυνσης, αλλά θα υπάρχει συνάρτηση και με τη συνολική αξία της περιουσίας. Όσο μεγαλύτερη είναι η περιουσία τόσο θα περιορίζεται η «ζημιά» για τα νοικοκυριά. Αναμένεται να υπάρξει κλιμάκωση «κόφτη» ανά 100.000 ευρώ αντικειμενική αξία.

Ποιοι δικαιούνται έκπτωση φόρου

Επίσης, λόγω των αυξημένων αντικειμενικών αξιών το υπουργείο Οικονομικών έχει αποφασίσει να προχωρήσει σε αναπροσαρμογή των εισοδηματικών και περιουσιακών κριτηρίων βάσει των οποίων υπολογίζονται οι εκπτώσεις στον ΕΝΦΙΑ (50% ή 100% κατά περίπτωση) για να ενταχθούν περισσότεροι και να μην υποστούν επιβαρύνσεις από τις νέες αυξήσεις στις τιμές ζώνης. Βάσει της τελευταίας εκκαθάρισης ΕΝΦΙΑ, πάνω από 1.272.000 φορολογούμενοι -ιδιοκτήτες ακινήτων είχαν για το 2021 μειωμένο ΕΝΦΙΑ κατά 50%, ενώ 62.326 είχαν πλήρη απαλλαγή. Εκπτώση 50% δικαιούνται οι ιδιοκτήτες ακινήτων εφόσον το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τις 9.000 ευρώ, προσαυξημένο κατά 1.000 ευρώ για τον ή τη σύζυγο και κάθε εξαρτώμενο μέλος, το σύνολο της επιφάνειας των κτιρίων δεν υπερβαίνει τα 150 τ.μ. και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας δεν υπερβαίνει τις 85.000 ευρώ για τον άγαμο, τις 150.000 ευρώ για τον έγγαμο με ένα εξαρτώμενο τέκνο και τις 200.000 ευρώ για τον έγγαμο με δύο εξαρτώμενα τέκνα. Τα παραπάνω όρια αναμένεται να αυξηθούν ανάλογα ώστε να ενταχθούν ακόμη περισσότεροι δικαιούχοι.

ση του συμπληρωματικού φόρου στα ακίνητα των φυσικών προσώπων, ο οποίος το 2021 ανήλθε σε 368 εκατ. ευρώ, αποτελεί άμεση και σημαντική φορο-ελάφρυνση για όσους διαθέτουν ατομική ακίνητη περιουσία αντικειμενικής αξίας άνω των 250.000 ευρώ. Μάλιστα, επειδή ο συμπληρωματικός είναι κλιμακούμενος από 0,15% (κλιμάκιο περιουσίας από 250.000 έως 300.000 ευρώ) έως 1,15% (περιουσία άνω των 2.000.000 ευρώ) σε κάθε ακίνητη περιουσία φυσικού προσώπου - αποτελούμενη από κτίσματα και εντός σχεδίου πόλεως ή οικισμών εκτάσεις γης -, όσο μεγαλύτερη περιουσία έχει κάποιος τόσο υψηλότερη φορολογική ελάφρυνση θα διαπιστώσει. Αυτό μάλιστα ενισχύεται από το γεγονός ότι ο καταργηθείς φόρος δεν θα ενσωματωθεί στον κυρίως ΕΝΦΙΑ, όπως αρχικά εξέταζε το υπουργείο Οικονομικών, αφού οι συντελεστές ΕΝΦΙΑ δεν αναμένεται να αλλάξουν. Δεν θα συμβεί όμως το ίδιο για τα νομικά πρόσωπα, καθώς γι' αυτά ο συμπληρωματικός φόρος δεν καταργείται αφού δεν αλλάζουν οι συντελεστές. Ο συμπληρωματικός φόρος των νομικών προσώπων για το 2021 ανήλθε σε 272 εκατ. ευρώ. Αξίζει να θυμηθεί κανείς ότι με τον Ν. 4021/2011 καταργήθηκε ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας και επιβλήθηκε το Εκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (ΕΕΤΗΔΕ), το οποίο επιβάρυνε τις δομημένες επιφάνειες, χωρίς αφορολόγητο όριο. Το ΕΕΤΗΔΕ αντικαταστάθηκε με τον Ν.

4152/2013 από το Εκτακτο Ειδικό Τέλος Ακινήτων (ΕΕΤΑ), το οποίο αντικαταστάθηκε λίγο αργότερα με τον Ν. 4223/2013 από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ), ο οποίος, με τροποποιήσεις, ισχύει μέχρι σήμερα και όπως δείχνουν τα πράγματα θα συνεχίσει να επιβαρύνει κάθε χρόνο εκατομμύρια ιδιοκτήτες ακινήτων.

Ποιοι θα πληρώσουν περισσότερα

Το βέβαιο, όμως, είναι ότι από την αναπροσαρμογή των αντικειμενικών, που ισχύουν από 1.1.2022, θα προκύψουν επιβαρύνσεις σε εκατομμύρια ιδιοκτήτες ακινήτων, ιδιαίτερα σε εκείνους που δεν έχουν περιουσία άνω των 250.000 ευρώ για να τους καταργηθεί ο συμπληρωματικός φόρος και βρίσκονται σε περιοχές όπου αυξήθηκαν σημαντικά οι τιμές ζώνης της Εφορίας. Επίσης αυξήσεις θα προκύψουν και για όσους διαθέτουν ακίνητα σε μία από τις 3.643 περιοχές-ζώνες που εντάχθηκαν και αυτές στο σύστημα των αντικειμενικών αξιών. Υπενθυμίζεται ότι οι εν λόγω περιοχές μέχρι πρότινος ήταν εκτός του εν λόγω συστήματος και για τον υπολογισμό της φορολογητέας αξίας των ακινήτων το κράτος λάμβανε τη χαμηλότερη τιμή ζώνης της δημοτικής ενότητας ή του δήμου ή της περιφερειακής ενότητας που ανήκει το ακίνητο, με προκλητικές διαφορές από την πραγματικότητα. Σε αυτές ειδικά τις περιοχές οι αυξήσεις στις τιμές ζώνης σε σύγκριση με το προηγούμενο καθεστώς είναι εκκωφαντικές. Πάντως, στο σύνολο της

7. ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/01/2022

Σελίδα: 41

ΤΟ BLOG ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ

Το δεύτερο μεγαλύτερο πρόβλημα

Φυσικά, προς το παρόν, το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η υγεία. Αλλά ελπίζουμε πως αυτό, με τη βοήθεια της επιστήμης, θα ξεπεραστεί. Μετά τι γίνεται;

Μόλις ξεμπερδέσουμε από τον κορωνοϊό, θα βρεθούμε αντιμέτωποι με ένα σύνθετο θέμα που θα απειλεί ακόμα και την επιβίωση της χώρας.

Θα είναι ένας συνδυασμός του δημογραφικού με το παραγωγικό.

Οι στατιστικές είναι εφιαλτικές. Αν συνεχίσουμε έτσι, το 2050 θα είμαστε μια πολύ μικρή χώρα. Από την τρίτη θέση στα Βαλκάνια θα έχουμε πέσει στην πέμπτη.

Αυτό θα οφείλεται στην **υπογεννητικότητα** (30% των νέων ζευγαριών δεν σκοπεύει να κάνει παιδιά – ΔιαΝΕΟσις), στη μετάναστευση επιστημόνων προς το εξωτερικό και στην ανυπαρξία εμπλουτισμού του πληθυσμού με επιλογή ανάμεσα στους πρόσφυγες και τους μετανάστες.

Το τρίτο αυτό θέμα είναι ίσως το πιο καιρίο. Τα πανεπιστήμιά μας παράγουν άχρηστους θεωρητικούς πτυχιούχους με προσορισμό την ανεργία. Μέσες σχολές για τεχνικούς ελάχιστες και χαμηλού επιπέδου. Έτσι που ενώ έχουμε δεκάδες χιλιάδες άνεργους, οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν δεκάδες χιλιάδες κενές θέσεις!

Η αγορά υποφέρει. Τη δεκαετία της κρίσης (2000-2010) πολλοί ξένοι τεχνίτες που εργαζόνταν στην Ελλάδα έχασαν τη δουλειά τους. Ξαναγύρισαν στην πατρίδα τους. Αυτή τη στιγμή θα ψάχνετε για καιρό αν χρειάζεστε έναν ηλεκτρολόγο ή έναν πλακά.

Εχω υπόψη μου ένα ζευγάρι. Ηρθαν στην Ελλάδα στην αρχή της δεκαετίας του 1990. Ο άνδρας ήταν σπουδαγμένος ηλεκτρολόγος-μηχανολόγος, αλλά για αυτόν ίσχυσε η αρχή: «δεν αναγνωρίζουμε πτυχία από την Αλβανία». Η σύζυγος είχε σπουδάσει δασκάλα. (Τώρα μιλάει άψογα ελληνικά.) Έκαναν όλες τις ενέργειες για να ενσωματωθούν. Βαφτίστηκαν χριστιανοί, έκαναν θρησκευτικό γάμο. Με τις οικονομίες τους αγόρασαν ένα διαμέρισμα (τόρα το ενοικιούν στην τράπεζα). Στα δύο αγόρια τους – Έλληνες υπήκοοι χάρη στον ΣΥΡΙΖΑ – έδωσαν αρχαία ελληνικά ονόματα. Ο μεγαλύτερος ήδη τελείωσε τη στρατιωτική θητεία του. Πριν είχε αποφοιτήσει από ανώτερη σχολή ναυπλιακών σπουδών.

Και οι δύο σύζυγοι είχαν κάνει αίτηση πριν από έξι χρόνια στον Δήμο Αθηναίων για να πάρουν την ιθαγένεια. Τελικά η σύζυγος έλαβε μέρος... τον περασμένο Μάιο στον διαγωνισμό για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας. Πήρε βαθμολογία 95% (αμφιβάλλω αν οιοσδήποτε Έλληνας θα ξεπερνούσε το 70%). Από τότε οι τελικές αποφάσεις εκκρεμούν. Επρόκειτο να δώσουν και προφορικές συνεντεύξεις, αλλά τελικά ο κ. Βορδής (υπεύθυνος υπουργός) άλλαξε γνώμη και μάλλον δεν θα δοθούν. Εν τω μεταξύ, πληρώνουν όλοι οι υποψήφιοι τέλος πολιτογράφησης – σαν άδεια παραμονής.

Αυτό σαν ένα μικρό παράδειγμα του πώς μεταχειρίζεται το Ελληνικό Κράτος τους ανθρώπους που θέλουν να γίνουν πολίτες του. Είναι χαρακτηριστικό πως ο σύζυγος του ζεύγους δεν ενδιαισθήθηκε πια να δώσει εξετάσεις – μετά από 22 χρόνια – γιατί αισθάνεται ότι τους κοροϊδεύουν.

Αλλά θα μου πείτε πως εδώ καταφέραμε να διώξουμε έναν τσαντούχο αλβανό συγγραφέα που έμαθε άπταιστα ελληνικά, στα οποία έγραφε τα βιβλία του, που μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες. Όπως είπε ο ίδιος (σε μία συνέντευξη στη «Life»): «Το αν βίωσα ή δεν βίωσα τον ρατσισμό αφορά μόνο εμένα. Το γιατί δεν έχω πάρει την ελληνική υπηκοότητα μετά από 25 χρόνια νόμιμης ζωής και εργασίας και δημιουργίας, πληρώνοντας φόρους και παράβολα, αυτό, νομίζω, δεν αφορά μόνο εμένα αλλά όλους όσους θέλουν ακόμα να λέγονται πολίτες αυτής της χώρας».

Ο Γκάζμεντ Καπλάνι (το όνομά του) βρίσκεται τώρα στις ΗΠΑ προσκεκλημένος του Harvard. Εύκολα θα πάρει την αμερικανική υπηκοότητα. Διαβάστε το «Μικρό Ημερολόγιο Συνόρων».

Κάτι πρέπει να αλλάξει στην πολιτική του ελληνικού κράτους αν θέλουμε να επωφεληθούμε από την τρίτη αυτή πηγή πληθυσμού. Οι Γερμανοί, που δέχθηκαν ένα εκατομμύριο ξένους, έχουν ήδη ενσωματώσει πάνω από τους μισούς.

Και μην ξεχνάμε: εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι οφείλουμε τη σωτηρία μας σε δύο τούρκους μετανάστες, που σπούδασαν στη Γερμανία, βρήκαν τη φόρμουλα του εμβολίου RNA και την έδωσαν στην Pfizer (χωρίς να έχουν ακόμα υπογράψει συμβόλαια...).

8. ΣΥΡΡΙΚΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/01/2022

Σελίδα: 1

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ

Συρρίκνωση του πληθυσμού των νέων

Το δημογραφικό, που επανήλθε στο προσκήνιο, αποτελεί κοινωνικό και οικονομικό βρόχο για το αύριο. Ενδεικτικά: Το 1951 τα άτομα έως 14 ετών ήταν το 29% του πληθυσμού, σήμερα, κατ' εκτίμηση, είναι το 14%, ενώ τα άτομα άνω των 65 ετών, 6,7% και 22,5%, αντιστοίχως. **Σελ. 33**

8. ΣΥΡΡΙΚΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .09/01/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/01/2022

Σελίδα: 33

Βρόχος για το μέλλον το δημογραφικό

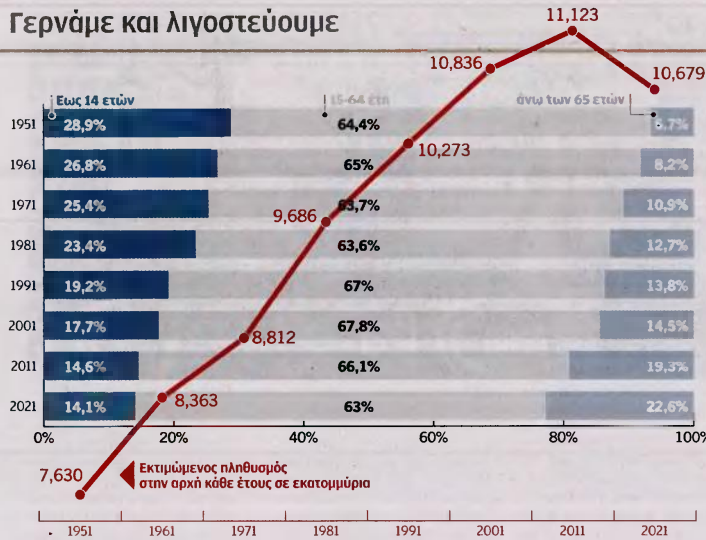
Ο πληθυσμός της Ελλάδας μειώνεται περίπου 450.000 κάθε δεκαετία – Σε 30 χρόνια θα είμαστε 1,5 εκατομμύριο λιγότεροι

Της ΤΑΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

Γερνάμε και λιγοστεύουμε

Δύσκολη και πολυπαραγοντική εξέλιξη η αντιμετώπιση του οξυτάτου ελληνικού δημογραφικού προβλήματος, το οποίο αναδεικνύεται πλέον ξεκάθαρα από τα αριθμητικά δεδομένα: Γεννάμε λιγότερο και ταυτόχρονα καθώς και το προσδόκιμο ζωής μεγαλώνει, αυξάνεται ο αριθμός των ηλικιωμένων, με αποτέλεσμα τη συρρίκνωση αλλά και τη γήρανση του πληθυσμού, όπως επιβεβαιώνουν για ακόμα μία φορά τα στοιχεία που δημοσίευσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) και αφορούν τον πληθυσμό της χώρας την 1η Ιανουαρίου 2021. Η νέα δημογραφική πραγματικότητα απαιτεί άμεσα μέτρα για τη διαχείριση της κατάστασης από τη μία, αλλά και πολιτικές για τη βελτίωσή της μέσα στην επόμενη 15ετία - 20ετία από την άλλη. Πώς θα οργανωθεί το σύστημα υγείας ώστε να αντέξει την αύξηση του αριθμού των υπερηλικών και να μπορέσει να αντεπεξέλθει στη φροντίδα τους; Πώς θα αυξηθεί ο αριθμός των ανθρώπων που παράγουν ώστε να στηριχθεί η οικονομία; Και βέβαια πώς οι άνθρωποι σε παραγωγική ηλικία θα προχωρήσουν στη μεγάλη απόφαση να τεκνοποιήσουν;

Ο εκτιμώμενος πληθυσμός στην Ελλάδα το 2001 ήταν 10,836 εκατ., το 2011 ήταν 11,123 εκατ., αύξηση που οφείλεται σε μεγάλο ποσοστό στη μετανάστευση τη συγκεκριμένη δεκαετία, ενώ το 2021 διαμορφώθηκε στα 10,679 εκατ. Αντίστοιχα, το 2001 ποσοστό 14,5% του πληθυσμού ήταν άνω των 65 ετών. Το 2011 το ποσοστό αυτό ανήλθε στο 19,3% του πληθυσμού και το 2021 έχει φτάσει το 22,6%. Σήμερα σχεδόν ένας στους τέσσερις κατοίκους της χώρας είναι άνω των 65 ετών. Ταυτόχρονα, οι θάνατοι είναι περισσότεροι από τις γεννήσεις – σε συνέχεια της τάσης που καταγράφηκε το 1998 και συνεχώς επιδεινώνεται, με το άνοιγμα της ψαλίδας να διευρύνεται: Το 2021 είχαμε 84.767 γεννήσεις και 130.669 θανάτους. Μάλιστα οι συνθήκες που δημιουργήσε η πανδημία, παρά τις

ΠΗΓΕΣ: ΕΛΣΤΑΤ, Βύρων Κοτζαμάνης, έρευνα «Δημογραφικές εξελίξεις και προκλήσεις 2021».

Το 2001, ποσοστό 14,5% του πληθυσμού ήταν άνω των 65 ετών, το 2011 το ποσοστό αυτό ανήλθε στο 19,3% και το 2021 έχει φτάσει το 22,6%.

αντίθετες προβλέψεις, δεν έφεραν αύξηση των γεννήσεων. Ο δείκτης γονιμότητας στην Ελλάδα βρίσκεται στο 1,38, έναν από τους χαμηλότερους στην Ε.Ε., με τις νότιες χώρες να κρατούν τα σκάπτρα της υπογεννητικότητας. Ακόμα και αν μετά την πανδημία έχουμε «έξαρση γεννήσεων», η κατάσταση αναμένεται να βελτιωθεί ελάχιστα. «Ο πληθυσμός της Ελλάδας μειώνεται –εφόσον δεν υπάρχει μετανάστευση– περίπου 450.000 κάθε δεκαετία. Σε 30 χρόνια από σήμερα θα έχουμε 1,5 εκατομμύριο μικρότερο πληθυσμό σύμφωνα με τα δεδομένα», τονίζει στην

Το προσδόκιμο ζωής

Κάθε παιδί που γεννιέται σήμερα στην Ελλάδα μπορεί να ζήσει κατά μέσον όρο 79,2 έτη εάν είναι αγόρι και 84,2 εάν είναι κορίτσι. Το αντίστοιχο προσδόκιμο ζωής για ένα παιδί που γεννιόταν το 1951 ήταν 63,4 έτη για ένα αγόρι και 66,7 για ένα κορίτσι. Από τα μέσα της δεκαετίας του '90, ωστόσο, καταγράφεται επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης του προσδόκιμου ζωής – η οποία παρατηρείται και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αλλά αφορά περισσότερο την Ελλάδα. Σύμφωνα με την έρευνα «Δημογραφικές εξελίξεις και προκλήσεις» του Βύρωνα Κοτζαμάνη, «η πιο αργή αύξηση των κερδών σε έτη ζωής την περίοδο 1995-2019 οφείλεται στη λιγότερο αποτελεσματική αντιμετώπιση των δύο μεγάλων ομάδων απτών θανάτου (παθήσεις του κυκλοφορικού συστήματος και καρκίνο) που θίγουν τις ώριμες και μεγάλες ηλικίες και αποδίδεται στις αδυναμίες του δημόσιου συστήματος υγείας μας, ενός συστήματος που βασιζόταν –και βασίζεται ακόμη– κυρίως στη νοσοκομειακή και στην εξειδικευμένη ιατρική περίθαλψη εις βάρος μιας ολοκληρωμένης πρωτοβάθμιας φροντίδας».

«Κ» ο Βύρων Κοτζαμάνης, καθηγητής Δημογραφίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. «Επίσης έως το 2050 τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών θα είναι πάνω από 800.000. Αυτή τη στιγμή έχουμε περίπου 350.000 άτομα άνω των 85 ετών. Το 2050 αυτή η ηλικιακή

ομάδα θα περιλαμβάνει περίπου 150.000 έως 200.000 άτομα περισσότερα. Ταυτόχρονα θα έχουμε ένα σημαντικό ποσοστό πληθυσμού χωρίς κοντινούς συγγενείς, οι οποίοι να μπορούν να τους στηρίξουν. Χρειαζόμαστε λοιπόν ένα σύστημα υγείας

Ανάμεσα στο 1951 και στο 2020

- Ο πληθυσμός από 0-14 μειώθηκε κατά **630.000**
- Ο πληθυσμός 0-19 ετών αυξήθηκε κατά **870.000**
- Ο πληθυσμός άνω των 65 ετών αυξήθηκε κατά **1.870.000**
- Ο πληθυσμός από 85 και άνω κατά **350.000**

1951	2020
Μέση ηλικία γενικού πληθυσμού 30 έτη	44,5 έτη
Μέση προσδοκώμενη ζωή (άνδρες) 63,4 έτη	79,2 έτη
Μέση προσδοκώμενη ζωή (γυναίκες) 66,7 έτη	84,2 έτη

αντιδράσεις, αλλά δεν αντιμετωπίζεται πλήρως.

Το 20%-25% των γυναικών που γεννήθηκαν το 1975-1980 δεν έχουν κάνει καθόλου παιδιά και κατά τα φαινόμενα δεν θα κάνουν. Το πρώτο στοιχείο λοιπόν είναι περισσότερες γυναίκες σε αναπαραγωγική ηλικία να κάνουν παιδιά. Το επίδομα των 2.000 ευρώ ενδεχομένως λειτουργεί ως κίνητρο επίτευξης για όσους ήδη είχαν αποφασίσει να κάνουν παιδιά, αλλά σε καμία περίπτωση δεν θα οδηγήσει τα νέα ζευγάρια να κάνουν παιδί. «Η επιδοματική πολιτική μπορεί να δώσει ώθηση σε μια τάση που ήδη υπάρχει, αλλά δεν μπορεί να την προκαλέσει», τονίζει ο κ. Κοτζαμάνης.

Τι πρέπει να γίνει

Για να αυξηθούν οι γεννήσεις –πάντα στο πλαίσιο των περιορισμών που ορίζει το υπάρχον αναπαραγωγικό δυναμικό– χρειάζονται υποδομές και δραστηριότητες αλλαγές. «Στην Ελλάδα χρειάζεται να αντιμετωπιστούν πολλά θέματα που έχουν να κάνουν με την ισοπτία των δύο φύλων, την ασυμβατότητα οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και το κράτος πρόνοιας. Επίσης, πολύ σημαντικό ρόλο παίζει η αβεβαιότητα για το μέλλον. Δεν αποφασίζεις να κάνεις παιδιά αν δεν μπορείς να σχεδιάσεις για τα επόμενα χρόνια και αν δεν υπάρχει ένα δίκτυ ασφαλείας».

Την ίδια στιγμή υπάρχουν λύσεις που θα μπορούσαν να αποφέρουν αποτελέσματα τα επόμενα χρόνια αλλά και στο μέλλον. «Η μείωση της ανεργίας, η αύξηση δηλαδή του ποσοστού των ανθρώπων που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία και πραγματικά παράγουν. Αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα στα 100 άτομα (σε παραγωγική ηλικία) εργάζονται τα 65, ενώ στη Σουηδία τα 95», σημειώνει ο κ. Κοτζαμάνης. Η αύξηση του ποσοστού των εργαζομένων θα σημαίνει πολλά για την οικονομία και τη χρηματοδότηση του κράτους πρόνοιας, αλλά παράλληλα θα παρείχε τις συνθήκες και για τη γέννηση παιδιών.